

PSTRZYĆ SIĘ (18) *vb impf*

się (17), się (1).

inf pstrzyć się (1). ◇ *praes 3 sg* pstrzy się (2). ◇ *3 pl* pstrzą się (3). ◇ *praet 3 sg f* pstrzyła się (2). *n* pstrzyło się (1). ◇ *3 pl subst* pstrzyły się (1). ◇ *fut 3 sg n* będzie się pstrzyło (1). ◇ *imp 3 pl* niech się pstrzą (2). ◇ *con 3 sg f* by się pstrzyła (1). *n* by się pstrzyło (4).

Sł stp brak, Cn s.v. pstrzę co, Linde XVI (jeden z niżej notowanych przykładów) – XVII w. (z Cn).

1. *W funkcji zwrotnej: Ubierać się kolorowo* (5) : Iákie w nich [pannach] cnoty były choć się pięknie pstrzyły. *RejWiz* 31v; Thákież też w turnieiu/ [...] światne á dobrze złączone bárwy/ [...] przynofszą przed oczy ludzkie/ coś żywego/ á wefołego. Ale okrom tego czáfu/ nie zdami [!] się/ áby dworzanin miał się pstrzić zbytnie *GórnDworz* L7v.

W porównaniach (2): [miejskie żony] Slachciankam się przeciwia/ pstrzą się też by Srocżki/ Twarz gore/ trzewik skrżypi/ brwi czarne y oczki. *BielSat* D2v [idem] *BielRozm* 27.

Przen (1) : A iż właśnie pilen cnoty/ Nie pátrząc nic ná klenoty. Bo się tá nie pstrzy we złocie/ A nazacnieyfsza w kłopocie *RejPos* 0006.

2. *Wyglądać kolorowo, też błyszczeć* (13) : Zać się dziś nie pstrzą íaiany (*marg*) Száty. (–) Choćia ich drudzy nie znamy *RejRozpr* Iv; Láncuchy y ízátá się ná nim [pacholęciu] bárzo pstrzyła *RejWiz* 39, 25v, 36, 100v, 101v; *RejZwierc* 233v; Wízędy niech się pstrzą nigdy nieodmienne Kwiatki Wiofenne. *KlonŻal* D2v.

pstrzyć się czym (1): Máło dáley zá drzewy piękna łáká byłá/ Dziwnie rozlicznym kwieciem z dáleká się pstrzyła. *RejWiz* 25v.

Bezpodmiotowo (4): Ano ieden fraucymer [...] Muśi zázwdy pomylić bárzo w skrżynce szyki. Bo tám wízytko muśi być by się zewíząd pstrzyło *RejWiz* 69; [taki człowiek] nic nie myfli iedno áby się zázwdy kurzyło/ á huczáło w domu ie⁸⁰/ á pstrzyło się y ná głowie y ná ściánach iego. *RejPos* 162.

~ *Fraza*: »[komu] na ogonie się pstrzy« = *ktoś dostanie lanie* (1): IEden dzieći chciał ítráfzyć/ co gówná zbieráły [...]. Rzekł: átofcie poiedli/ wíęcye ich tu było/ Wnet się wam ná ogonie oto będzie pstrzyło. Dzieći się polękawfzy/ przebog pánie miły/ Ráćzcie zyeść ten óstátek/ áby nas nie bili. *RejFig* Aa6.

Szereg: »błyszczyc się a pstrzy« (1): Tedy gdyzefam ma miefzkáć gmáchy opátruie/ Aby tám co napięknicy wízytko się ípráwiło/ By się wízędzycie błyszczáło/ á nadobnie pstrzyło. *RejWiz* 153. ~

3. [Występować w postaci cętki; *przen*: y ine iádowite dyabelńkie [...] przemierzłóci/ ktore się ná Antykrifcie pstrzą/ iáko ná Ryśiu ábo ná Lamparcie *KrowObraz* M4.]

Synonimy: 1. *chędożyć się, piększyć się, upiększać się*. 2. *błyszczec się*.

Formacje współrdzenne cf PSTRZYĆ.